

Panamaconferentie 2024

*Van Toetscultuur
naar Leercultuur*

Even voorstellen ... <https://www.linkedin.com/in/henk-van-den-hooven/>

- **Geen:**
 - Wiskundige of leerkracht basisonderwijs
- **Wel:**
 - 1:1 begeleiding kinderen met rekenproblemen
 - Ondernemer
- **Voormalig:**
 - Economisch onderzoeker (NEI)
 - Universitair docent KMA
 - Beleidsmedewerker e-learning Defensie
 - Hoofddocent HAN (Toetscommissie: BKE /SKE)

Van toetscultuur naar leercultuur

Examens | april 2024 | nr 2

Van toetscultuur naar leercultuur

■ Henk van den Hooven

Drs. H. M. van den Hooven is managing partner en docent bij Parate Kennis bv. E-mail: henk@paratekennis.nl

■ Paul Wégiers

Bc. P. A. F. Wégiers is managing partner en lead programmer bij Parate Kennis bv. E-mail: paul@paratekennis.nl

■ Katja van den Hooven

K.A.M.J. van den Hooven is freelance onderzoeker en redacteur. E-mail: katjavandenhooven@gmail.com

Hoewel tegenwoordig meer aandacht uitgaat naar een leercultuur in plaats van een toetscultuur, ligt binnen het middelbare onderwijs nog steeds een zware nadruk op het behalen van toetsresultaten. Dit legt een aanzienlijke druk op leerlingen en hun mentale welzijn. Deze toetscultuur heeft niet alleen een negatieve impact op de persoonlijke ontwikkeling van jongeren, maar legt ook druk op een fundamenteel doel van onderwijs: het voorzien van leerlingen van blijvende kennis en vaardigheden voor hun toekomst in de samenleving. In plaats van leerlingen uit te rusten met een breed arsenaal aan kennis en vaardigheden, lijkt het onderwijs zich te hebben ontwikkeld tot een systeem waarin snelle resultaten belangrijker zijn dan duurzame leerprocessen. Leerlingen ervaren dit zelf als "zweten, weten en vergeten". Vlak voor de toets leren ze hard (zweten) om tijdens de toets de juiste stof te kennen (weten) en na de toets alles weer net zo hard te vergeten (Luijckx, 2021). Dit artikel biedt een oplossing die niet alleen een rijke leercultuur creëert, maar ook leidt tot hogere cijfers.

Continuïus assessment

Er zijn meerdere experimenten met continuïus assessment gedaan, die positieve resultaten rapporteren. Bij continuïus assessment wordt de leerling op verschillende momenten tijdens de cursus beoordeeld in plaats van een afsluitende toets aan het einde. Hierdoor zullen leerlingen eerder beginnen met leren en zal door het vaker en meer gespreid gebruik van de leerstof de retentie toenemen. Bijkomend voordeel is dat deze toetsresultaten

ook gebruikt kunnen worden om bij te sturen. Het nadeel voor de leerlingen is de toegenomen studiedruk, omdat ze nu tijdens de gehele periode dienen te presteren en zich daardoor meer gestrest kunnen voelen.

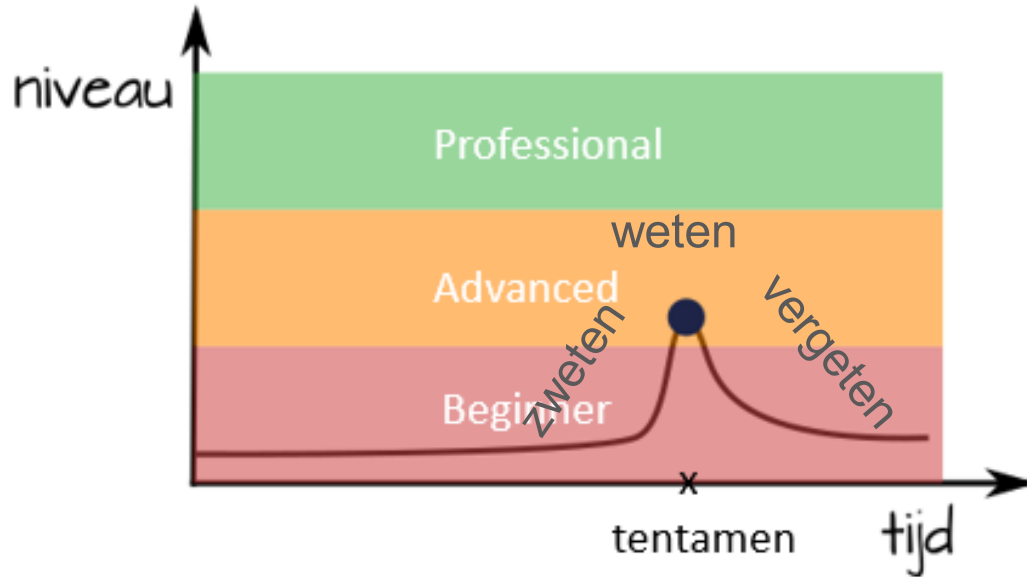
In dit artikel ligt de focus op het basis- en voortgezet onderwijs. Volgens Iqbal e.a. (2017) hebben continuïus assessment technieken een significant effect op de prestaties van leerlingen op de basisschool. Shute en Rutkin

Agenda

- Verhaaltje + achtergrond over artikel
- Ervaren van een meting

Leercurve: zo is de curve (vaak) voor studenten

Drie frustraties

1. Studenten beginnen met leren op het laatste moment (zweten)
2. Studenten vergeten de leerstof snel na een examen
3. Studenten zijn meer gericht op het cijfer dan op de inhoud

Continuous assessment (CA)

CA = meerdere (deel)toetsen tijdens lesperiode ipv afsluitende toets

Positief:

- eerder beginnen
- betere retentie
- mogelijkheid om bij te sturen

Negatief:

- toegenomen studiedruk (meer stress)
- concurrentie om tijd van de student met collega's
- studenten bovenmatige interesse in berekening cijfer

Drie frustraties

1. Studenten beginnen met leren op het laatste moment
2. Studenten vergeten de leerstof snel na een examen
3. Studenten zijn meer gericht op het cijfer dan op de inhoud

effectbestrijding ipv
toetscultuur

Cijfers werken averechts

1. Extrinsieke motivator (beloning bij hoog cijfer en straf bij laag cijfer)
2. Cijfers zijn het doel geworden -> ondermijnen intrinsieke motivatie
 - *"Is het voor een cijfer?" (Johannes Visser, 2023)*
3. Geen goede maatstaf (momentopname), terwijl houdbaarheid beperkt is
 - "Use it or lose it"
4. Fouten worden afgestraft met lager cijfer

Naar een leercultuur

Natuurlijke nieuwsgierigheid aanwakkeren

Motivatie om te leren komt voort uit:

- plezier in de stof zelf of
- uit het besef dat de stof zinvol en betekenisvol is

Stimuleren van leerlingen om vrijwillig te kiezen voor schoolwerk, in plaats van ze onder druk te zetten tot inspanning

Autonomie

- ❖ Biedt autonome keuzes die aansluiten bij ontwikkelingsniveau van de leerling:
 - Geen druk of extrinsieke beloning
- ❖ Verschil in leersnelheid en aanvangsniveau vereisen flexibiliteit:
 - laat deadlines het leerproces niet beperken
 - geef leerlingen (meer) autonomie bij de afronding van het leerproces (flexibel toetsen)

Competentie

Growth mindset nodig om competent te worden.

Growth mindset kan je aanleren (Blackwell e.a., 2007). In hun onderzoek leerden ze de kinderen dat:

"als ze hun comfortzone verlieten om moeilijke stof te leren en daarbij volhielden, de neuronen in hun brein nieuwe sterkere verbindingen kunnen vormen, wat hen op lange termijn slimmer maakt."

Leerlingen die dit leerden, toonden een aanzienlijke verbetering in hun cijfers.

Growth mindset (Dweck, 2013)

Een growth mindset wordt ondermijnd als:

- eindresultaat wordt gebruikt voor een oordeel over de leerling
 - slecht resultaat -> dom (geen ruimte voor groei)
 - goed resultaat -> slim /intelligent (uitdaging is test van intelligentie ->angst)

Wat dan wel?

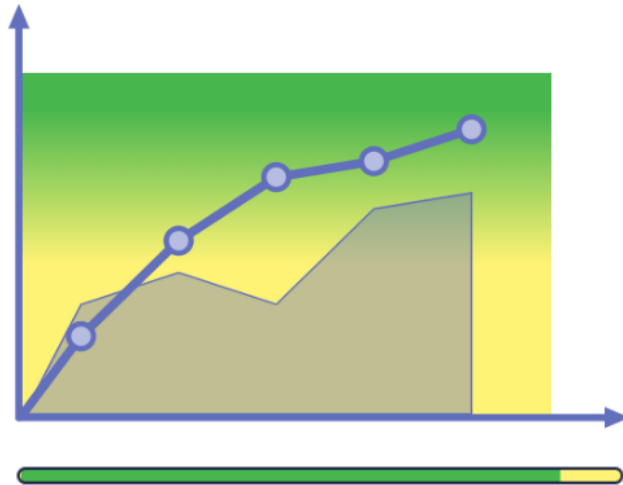

Feedback over proces

Geef feedback over proces ipv eindresultaat dat slechts momentopname is.

Proces bestaat uit:

- Inzet (inspanning, doorzettingsvermogen en concentratie)
 - Leerstrategie
- } vooruitgang

*Elke cursus
meerdere metingen.
Ook van belang
voor retentie.*

*Heel normaal dat je
in begin meer fouten
maakt. Fouten
helpen je omdat ze
aangeven wat er
beter kan.*

1:1 Begeleiding

- 2 keer per week half uur online bijles:
 - begin van les bespreken we huiswerk
 - daarna voeren we een meting uit
 - na afloop bespreken we de fouten. Gaat om oplossingsstrategie (proces ipv goede antwoord)
- Geen cijfers maar datapunten die groei weergeven. Leerlingen ervaren dat ze vooruitgaan door inzet en leerstrategie.
- Ze krijgen hierdoor zelfvertrouwen.

Het verhaal van Anna

(In verband met privacy is de naam van Anna niet de werkelijke naam).

Anna, een 10-jarige wiens toekomst onzeker leek door haar lage IQ. Onderzoeksresultaten voorspelden beperkte vooruitgang in rekenen. Haar leerkracht meldde aan haar ouders dat op basis van haar prestaties van het vorige schooljaar, de verwachtingen bescheiden waren.

Haar reis met behulp van onze leeromgeving is niet alleen inspirerend, maar ook een getuigenis van wat mogelijk is met de juiste mindset en ondersteuning. Toen Anna bij ons kwam, waren de verwachtingen beperkt. Maar in ons systeem zagen we niet haar beperkingen; we zagen haar potentieel. Wij geloven dat elke leerling, ongeacht hun aanleg, kan groeien en bloeien. In onze leeromgeving, gericht op de growth mindset, begon Anna haar leerreis. We hebben haar uitgelegd wat leren werkelijk betekent en hoe fouten maken een cruciaal onderdeel is van het leerproces. Onze methode stelde haar in staat om te leren in haar eigen tempo, en zonder de druk van een traditionele eindtoets.

Bijna zes maanden later is Anna een voorbeeld voor velen. Ze behoort nu tot de betere leerlingen in haar klas en is vaak als eerste klaar met rekenopdrachten. Dit is het resultaat van een leeromgeving die inspanning waardeert, fouten omarmt als leermomenten en elke leerling ziet als iemand met oneindig potentieel.

Live Meting

- ga naar <https://paratekennis.nl> ⇒ klik **INLOGGEN** (rechtsboven)

- inlog: **demo1** t/m **demo10**
- wachtwoord:
- daar gaan we!

Formatief evalueren

Ontdek de geweldige resultaten van onze aanpak met
formatief evalueren op basis- en middelbare scholen.

Wij zijn enthousiast om een gratis *proof of concept*
te implementeren op uw school.

Interesse? Mail dan naar henk@paratekennis.nl

Vragen?

- <https://www.linkedin.com/in/henk-van-den-hooven/>
- henk@paratekennis.nl